

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník XXVIII.

September-

Október 2025

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours

Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

Číslo 9-10

Hľadanie

Jeseň so sebou prináša veci pre ňu charakteristické. Ochladenie, ranné hmly, viac dažďa, no okrem toho aj množstvo farieb či hubársku sezónu. Už niekoľko dní a možno aj týždňov idú správy o tom, že rastú hríby a ľudia sa rozbiehajú do lesov, aby ich hľadali.

Počas duchovných cvičení, ktoré som absolvoval v uplynulých dňoch, sme mali aj poludňajší čas osobného voľna, ktorý sme so spolubratmi v jeden deň využili na prechádzku po lese. V ňom sa začalo hľadanie. A bolo úspešné. Aj v takej maličkosti ako sú hríby človek môže nanovo pocítiť radosť z hľadania a hlavne radosť z nachádzania.

Ježiš hovoril svojim poslucháčom: „Hľadajte a nájdete...“ (porov. Mt 7,7) Hľadanie by malo byť na-

šou celoživotnou cestou. Nikdy by sme sa nemali uspokojiť sa s predstavou, že už sme všetko objavili a našli. Boh má pre nás pripravené viac ako by sme si vedeli predstaviť. Už len pre radosť z hľadania a nachádzania sa to oplatí. Zároveň však treba dodať, že naše hľadanie by malo byť hľadaním s otvoreným srdcom. Ježiš hovorí, že nájdeme. Nehovorí však čo. Nemusí to byť to, čo sme si predstavovali a sami vysnívali. Práve naopak. Môže to byť niečo úplne nové, čosi čo nás dokáže prekvapiť a zaujať. Vo svete okolo nás, aj vo svete nášho duchovna je stále čo hľadať a objavovať. Nezostaňme stáť len kdesi bokom a nebojme sa hľadať. Lebo len ten kto hľadá, nájde... možno aj to, v čo už ani nedúfal.

Milan Cehlárik, administrátor

Liturgické okienko

Modlitba po prijímaní a záver

Obrad prijímania o ktorom sme hovorili naposledy sa zakončí modlitbou „po prijímaní“. Jej obsahom je poďakovanie Bohu. Často sa v nej vyskytuje priame poďakovanie za dar sviatosti Eucharistie. Po poďakovaní Bohu za sväté tajomstvá sa žiada jedna z týchto dvoch vecí: buď prejsť od eucharistickej hostiny k nebeskej hostine, pričom prvá je predzvesťou druhej, alebo prejsť od slávania k životu.

Preto táto modlitba asi najlepšie vyjadruje misijný rozmer Eucharistie. Po stretnutí s Pánom a jeho prijatí sme poslaní, aby sem sa s touto radosťou podelili aj s ostatnými. Dostávame výzvu, aby sme išli a svedčili. Máme sa stať svedkami toho, čo sme videli a počuli. Tak

apoštoli Ján a Ondrej po zanechaní Jána Krstiteľa nasledovali Ježiša a ostali s ním celý deň. Deň potom stretáva Ondrejovho brata Šimona Petra a volá: „Našli sme Mesiáša!“ (Jn 1, 41).

Nasledujúce záverečné obrady obsahujú pozdrav, požehnanie a prepustenie ľudu. V rámci toho môže kňaz povedať oznamy potrebné pre život komunity. Požehnanie môže udeliť obyčajným alebo slávnostným (trojitým) spôsobom. Ľud odpovedá Amen. Tretí spôsob požehnania je typický pre rímsku tradíciu - je to tzv. modlitba nad ľuďom.

Úplne na záver prichádza prepustenie ľudu. Tradične ním bolo: *Ite, missa est*. Slovo *Missa* pochádza práve z tejto vety. Táto veta sa rovná *Ite, dimissio est*. Chod'te...je to prepustenie v zmysle – zhromaždenie je ukončené. Pápež Benedikt XVI. hovorí, že táto veta postupne nadobudla misionársky význam - je to poslanie do misie.

Po tomto zvolaní kňaz s asistenciou odchádzajú od oltára. Zvyčajne sa spieva pieseň, ktorá uzatvára zhromaždenie. Ako to ktosi povedal - nie je to „hymna utekajúcich“ a minimálne ľudská taktosť nás pobáda počkať aspoň dovtedy, kým kňaz s asistenciou odíde do sakristie.

spracované podľa knihy
Eucharistia utvára Cirkev

Požehnanie krížov vo Zvončine

V nedeľu 14. septembra 2025 na Sviatok povýšenia sv. Kríža sa vo Zvončine konala slávnosť požehnania dvoch obnovených kamenných krížov – jeden na hornom konci obce pri zastávke a druhý - centrálny kríž na cintoríne. Hlavným impulzom pre obnovu bol havarijný stav kríža na cintoríne, hrozilo uvoľnenie jeho najvyššej časti. Obecný úrad vo Zvončine sa pridal s pomocou a aj finančným darom pri obnove oboch krížov. Obnovu kríža pri zastávke financovala rodina Kačmárová. Umelecko - reštaurátorské práce, po dlhšom zvažovaní a posudzovaní viacerých návrhov a možností, boli zverené p. Marcelovi Málíkovi. Najprv bol požehnaný kríž pri zastávke. Z bezpečnostných a priestorových dôvodov sa hlavná časť slávnosti konala na cintoríne pri centrálnom

kríži. Prvý sa prihovril zúčastneným p. farár Cehlárik, hovoril o kríži, o jeho dôležitosti nielen ako symbolu. Verejne poďakoval členom farskej rady za Zvončín – p. Danke Adamcovej (Hrčkovej) a p. Tiborovi Silnému, resp. pochválil Zvončanov, že sme mu do farskej rady zvolili takých šikovných a nezdolných spolupracovníkov. S radosťou aj nabudúce p. farár :) Ja dodávam, že poďakovanie patrí aj ich rodinám za vytvorený priestor a toleranciu, pretože veľa činností vyžaduje veľa času, ktorý by mohol patriť im. Mário Matula krásne predniesol úryvok z listu sv. apoštola Pavla Filipanom a nasledovalo samotné požehnanie kríža. Po obrade požehnania sa ujali slova p. starostka Zuzana Nebylová a p. vicežupan Rastislav Mráz. Obaja poďakovali všetkým, ktorí sa podieľali na prácach a prejavili radosť z úspešného završenia projektu. Veľmi pekným a vrúcny spôsobom sa vyjadřila p. Kačmárová, priblížila nám celý proces obnovy, ktorý bol veľmi prepojený s ich rodinou. Hovorila, že do Zvončína sa prisťahovali a boli prijatí tak, že cítia vnútornú spokojnosť a chceli byť nápomocní

resp. prispieť k rozvoju obce. Prvý návrh na obnovu horného kríža smerovali ešte k predchádzajúcemu vedeniu obce v roku 2023, avšak obnovu sa podarilo uskutočniť až v súčasnosti. Spomenula, že pôvodný horný kríž bol v roku 1985 z rozhodnutia Okresného národného výboru zbúraný a odvezený na smetisko. Radosť a hrdosť bolo z jej slov cítiť oprávnené, pretože práve talentu, citu a šikovnosti ich syna Marcela – špecialistu na reštaurovanie kamenosochárskych diel sme vďační za mimoriadne úspešnú umeleckú obnovu oboch krížov, navyše práce na oboch krížoch dokázal ukončiť s časovým predstihom. Neskôr sme sa dozvedeli, že pôvodný termín bol stanovený na koniec októbra tohto roku, ale z obecného úradu vypočítali, že by bolo pekné, ak by dielo bolo dokončené do 14. septembra, teda asi

o mesiac a pol skôr. P. Kačmárovú doplnil majster Málik, poďakoval investorom obnovy – p. Milanovi Kačmárovi, ktorý financoval väčšinu prác na hornom kríži, obecnému úradu a Zvončanom, poďakoval p. Miroslavovi Hulíkovi, zamestnancovi obecného úradu, ktorý mu pomáhal počas celej doby a výrazným spôsobom sa pričinil o skoré a úspešného dokončenie diela a tiež všetkým mužom, ktorých bolo potrebné povolať na pomoc pri manipulácii s ťažkými kusmi kameňa. Veľmi si cenil, že vždy našiel potrebnú pomoc. Keď sa v ten deň pozeral na dokončený kríž, povedal, že aj keď sa mu celkom dobre pracuje pod tlakom, zatlačil slzy pohnutia a ani nechcel veriť, že sa to vzhľadom na počasie, termín a náročnosť podarilo dokončiť. Vzácnou a dôležitou pripomienkou histórie horného kríža je originál listu, ktorým sa Zvončania vtedajším mocným snažili zabrániť zbúraniu kríža. Pripomienkou tých čias sú fotografie od p. Ivanky Pukancovej z roku 1991, kedy sa konala slávnostná procesia a požehnanie znovu postaveného kríža pod vedením vtedajšieho p. farára Jozefa Kolpáka. Horný kríž sa teda upravoval po 34 rokoch. Je potrebné poďakovať p. farárovi a členom farskej rady aj za starostlivé a premyslené naplánovanie a realizáciu celej slávnosti, za zabezpečenie výzdoby, obrázkov, úpravu okolia. Šikovným rukám žien za pripravené pohostenie na obecnom úrade. Veľké poďakovanie patrí členom farskej rady zo Suchej a Košolnej za pomoc a ochotu, farníkom a všetkým ľuďom, ktorí

Procesia v roku 1991

Požehnanie kríža v r. 1991

prejavili dobrú vôľu a akýmkoľvek spôsobom napomohli dobrému dielu. Slávnosť vo Zvončíne potvrdzuje, že kríž k sebe stále priťahuje a dokáže prepojiť ľudí a ich talenty, minulosť so súčasnosťou, obnoviť to vzácné v človeku veľmi osobitým, nečakaným a príťažlivým spôsobom.

Ďakujeme

Krížnymi cestami

Pri hľadaní histórie si človek kladie mnohé otázky a dúfa, že na ne doštane postačujúcu odpoveď. Ak máme pocit, že odpoveď už vieme, a že to čo hľadáme je zároveň súčasťou našej histórie, postačuje nám to, čo vieme, alebo to, čo si pamätáme. To určuje, či si budeme klásť aj ďalšie otázky, alebo sa uspokojíme s tým, čo už sami „vieme“. Mojou prvou otázkou, a teda aj úlohou pre zisťovanie, na začiatku bolo: „Odkedy sa nachádzal obnovovaný kríž vo Zvončíne (teda kam až siahala jeho história) ?“ No odpoveď, na túto jednoduchú otázku ma zaviedla na mnohé ďalšie krížne cesty. Ak sa chceme dostať k podstate hľadania, musíme teda moju prvú otázku rozšíriť, pretože otázka: „Odkedy...?“ nie je postačujúcou. Pokúsila som sa teda odpovedať si hneď na otázky dve: „Odkedy sa kríž na tomto mieste nachádzal?“ a „Na čo tento kríž slúžil?“ Pri hľadaní odpovede na prvú otázku treba siahnuť do historických zdrojov, preto som siahla po mapovaniach, a to čo som zistila, som nechala prejsť skúškou správnosti - odpoveďou na moju druhú otázku. Pri štúdiu historických máp treba zohľadňovať ich vypracovanie (podrobnosť) a účel, za ktorým boli vytvárané. Prvé vojenské mapovanie, tzv. jozefínske, zobrazovalo rakúsko - uhorskú monarchiu až do takých podrobností, akými sú vodné toky a cesty, preto mi poskytovalo patrične podrobné a prehľadné zobrazenie územia vtedajšieho Zvončína v roku 1783. Na mape jasne vidíme formujú-

cu sa uličnú sieť, vodné toky a zároveň všetky cesty vedúce do Zvončína. Zaujímavé je, že pri križení ciest, ktoré boli „bránou“ k tejto obci sa nachádzajú dva kríže, a to na oboch stranách naznačenej uličnej zástavby. Prvý z nich bol na križení ciest smerujúcich zo Zvončína k Ružindolu/Borovej a Suchej nad Parnou (spadá do územia blízko Zvončanskej cesty, cesta do Ružindola/Borovej však neskôr zanikla a do dneška sa nedochoval), druhý na križení ciest do Suchej nad Parnou, Trnavy a Šelpíc a zároveň pri riečke Parnej (dnes je toto miesto včlenené do radovej zástavby Zvončína, preto tu kríž postupne stratil význam). Takýmto krížom sa hovorilo prícestné kríže a ich význam bol daný v prvom rade umiestnením na križení ciest, či vodných tokov. Krížne cesty boli totiž odpradáva magickým miestom, magickou bránou do iných svetov, miestom, kde mohol človek očakávať stretnutie s nadprirodzenom, kde sa cítil byť ohrozený, kde hľadal ochranu. Boli tiež miestom, kde sa pochovávali samovrahovia, teda miestom posledného odpočinku nekludných duší, na ktorom sa ľudia za ich spásu modlili. Amulety, chrániace ľudí na týchto miestach, postupne nahradili prícestné kríže, ktoré pocestným zaistovali potrebnú ochranu. Druhé vojenské mapovanie (1839) už zaznamenáva len kríž pri križení ciest vedúcich do Trnavy, Šelpíc a Suchej nad Parnou, druhý kríž zanikol a v blízkosti miesta, kde sa nachádzal, stál kostol. Už teda nebolo potrebné ponechávať ho na pôvodnom mieste. Tretie vojen-

ské mapovanie z roku 1889 jasne zaznamenáva kríž v dnešnej polohe, teda priamo na križení ciest vedúcich do Trnavy, Suchej nad Parnou a Zvončína, podstatne ďalej od pôvodnej polohy (toto pôvodné miesto, nachádzajúce sa v blízkosti Parnej, bolo včlenené do radovej zástavby obce). Na mapovaní boli zaznačené v jeho blízkosti aj dve ďalšie menšie sakrálné stavby v dnešnej polohe Božej muky pri ceste zo Suchej nad Parnou do Trnavy a v polohe sochy sv. Jána Nepomuckého. Topografická mapa Trnavy z roku 1838, na ktorej bol zaznačený aj Zvončín, už tieto stavby jasne odlišuje a v približne dnešnej polohe je jasne zaznačený prícestný kríž. Topografická mapa z roku 1964 zaznamenáva jeho polohu úplne presne - na križení ciest do Zvončína, Suchej nad Parnou a Trnavy sa nachádza stavba a kríž sa nachádza až za ňou (v smere do Suchej nad Parnou). Zaujímavosťou je, že kríž nefiguruje v inom mapovaní, a to v Súpise pamiatok na Slovensku, vypracovaným Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave, v roku 1969. Nachádza sa tu len Kostol sv. Anny, čo môžeme chápať dvoma spôsobmi, a to tak, že ho nepokladali za významnú kultúrnu pamiatku, alebo tak, že ho jednoducho prehliadli. Práve to, že sa niekedy drobné sakrálné objekty „ukrývali“ vo vrstvách náletov, prerastených stromov, či vo väčšej vzdialenosti od obcí, ich niekedy zachránilo pred ničením v dobách komunizmu (podľa rozprávania Štefana Kosnáča sa aj Božia muka, pri ceste vedúcej do Tr-

navy, zachránila len preto, lebo bola ukrytá v haluzine a kroví, rovnako ako socha sv. Jána Nepomuckého vo Zvončine). Obdobie, z ktorého toto mapovanie pochádza už pokrýva aj obdobie pamäte, teda obdobie, o ktorom môžeme povedať: „Takto to voľakedy bolo.“ V tomto čase bol správcom farnosti, do ktorej Zvončín spadal, Dr. Martin Ondroš (1947 - 1984), s ktorého menom sa významne spája novšia história kríža. Otázkou zostáva, ako sa kríž dostal na dnešné miesto? A tu sa otvára nový zaujímavý príbeh, ktorý popisuje list obyvateľov obce Zvončín, ktorý bol adresovaný vtedajšiemu prezidentovi Gustávovi Husákovi. Obyvatelia obce Zvončín v ňom spomínajú kríž „pri autobusovej zastávke“, ktorý „tam bol už viac ako sto rokov“, a ktorý bol „poškodený“, resp. „zhodený“, a ktorý sa už dlhšie snažili svojpomocne obnoviť - z materiálneho hľadiska svojpomocne, z hľadiska oficiálneho za pomoci spomínaného správcu farnosti Martina Ondroša. Ako dôvody na to uvádzajú fakt, že kríž „... tam bol už viac ako sto rokov, má s miestom, kde bol súvis...“ List bol spísaný v čase, keď už tento kňaz nežil a keď obyvatelia Zvončína, lebo riešenie (teda odpoveď na ich list adresovaný ONV Trnava) „...trvalo dlho...“ a, ako to podpísaní občania uvádzajú, „...pokladali sme vec za premlčanú.“ Tón listu je rozhorčený, jeho pisatelia apelujú na porušenie svetských zákonov, aj zákonov morálnych, ale aj na „... krásny postoj k nám veriacim...“ vtedajšieho prezidenta Gustáva Husáka. Podľa všetké-

ho tomuto listu predchádzal iné kroky, ktoré boli v kompetencii Martina Ondroša, ktorý komunikoval s úradmi a obyvateľmi obce Zvončín, ktorí zabezpečovali svojpomocne práce a materiál na vybudovanie nového kríža. Pamätník týchto udalostí, pán Štefan Kosnáč, doplnil do tejto mozaiky ďalšie kamienky, ktoré viac ozrejmujú jednotlivé kroky tohto veľmi zložitého a prepracovaného tanca na ostrí noža, alebo krehkej rovnováhy medzi tlakom moci a nezlomnou vierou. List, ktorý bol adresovaný na tie najvyššie miesta, spísala manželka Štefana Kosnáča, Mária Kosnáčová, na požičanom kufríkovom písacom stroji. Pán Kosnáč bol, okrem iného, štatutárom telovýchovnej jednoty vo Zvončine, a mal teda aj prístup k jej písaciemu stroju. Text pripravil, vtedajší farár, Jozef Kolpák, napriek tomu, že sa v danom liste menovite uvádza, že: „...Do celej veci bol zainteresovaný nebohý vdp. Dr. Martin Ondroš, ktorý veci vybavoval. Preto sme nepokladali za potrebné podrobne informovať ani nového duchovného správcu, ktorého sme medzitým dostali a pokračovali sme v tom, čo nám povedal predošlý správca farnosti.“ Text listu nechal pánovi Kosnáčovi, podľa dohody, v schránke, odkiaľ si ho vzal a nadiktoval ho svojej manželke, ktorá však do dnešných dní nevie podrobnosti o jeho význame (o jeho zmysle a o rizikách, ktorým sa jeho napísaním vystavila). Takto ju chcel chrániť, pretože predpokladal, že ich budú vyšetrovať, a ako to sám povedal, ona nemala nič vedieť, aby sa pri výpovedi na polícii

nevystavila riziku. Tak sa dokázali vyhnúť ďalším ťažkostiam pri perzekúciách, ktoré ich čakali. Polícia oboch manželov zatkla v práci (v rovnakom čase) a vzala ich na výsluch. Ten trval pomerne krátko, od 14:00 do 15:30, avšak za tento krátky čas prežili mnohé fyzické a psychické týranie, ktoré vtedajší režim za týchto okolností dovoľoval (štípanie, fúkanie cigaretového dymu do tváre, vyhrážky). Pán Kosnáč na to bol pripravený, vedel, že zmyslom tejto tortúry bolo to, aby našli paragraf tam, kde nemali dôkazy (napríklad napadnutie verejného príslušníka, prípadne vynútené priznanie atď.). Keďže písacie stroje majú svoje nezameniteľné „odtlačky prstov“, vzali na expertízu písací stroj z práce pani Márie Kosnáčovej, ale nenašli jeho zhodu s napísaným tex-

tom, preto ju s celou vecou nemohli spojiť. Ako to hovoril pán Štefan: „Z výsluchu nás pustili v rovnakom čase. Vyšli sme spolu a objali sme sa ako na svadbe.“ Potom sa vrátili s svojim vystrašeným rodinám, ktoré ich všade hľadali, k malým deťom, ktoré nemal kto vyzdvihnúť zo škôlky a ktoré nevedeli, čo sa stalo s ich rodičmi. Ľudská pamäť nás často sklamáva a tak aj informácie o zničení kríža sa rôznia. Jednu vec však majú spoločnú - nešlo o vandalizmus jedného jedinca, ale spoločnosti, ktorá v tých časoch, pod zásterkou pokroku, zmazávala stopy viery v tejto krajine. Tak, ako sa, bez mihnutia oka, stavali hostince v tesnej blízkosti kostola, aby podávaným alkoholom odlákali ľudí smerujúcich v nedeľu do kostola, tak vydal ONV Trnava príkaz (na základe nariadenia vlády), aby boli v obciach zrušené všetky kríže (ale aj Božie muky atď.), a to tak, aby po nich nezostala ani stopa. Pravdou je, že miesto pôvodného kríža nahradila autobusová zastávka. Slová pamätníkov o tom, kto bol za fyzickú likvidáciu kríža sa rôznia (jedny vravia, že za to môžu muži z Vlčej doliny, iní zas vinia jedného zamestnanca družstva pochádzajúceho zo Zvončína, ktorý mal ako jediný odvahu dať sa na takéto dielo a zaplatil za to tú najvyššiu daň - zomrel predčasne a rovnako aj jeho syn, čo ľudia v obci pripisovali prekliatku, ktoré rodinu postihlo). Podľa slov pána Kosnáča sa celá vec udiala tak, že jedného dňa dostal od jedného príslušníka polície avízo, že vtedajší šéf ONV Trnava má na starosti zhodenie kríža v Zvončíne. Ako to pán Kosnáč

komentoval: „...ľudia sa pred ním prežehnávali, keď vystupovali z autobusu, či doňho nastupovali a to im klalo oči.“ Tento policajt mu povedal aj to, kedy približne k tomu má dôjsť a ako. A všetko sa stalo presne podľa jeho slov. Do obce prišli tri vozidlá - nákladiak, bager a trambus. Nákladiak do križa narazil, povolani pracovníci pozostatky križa naložili na nákladiak, zaviezli do Vlčkoviec, kde vyhlbili na skládke bagrom jamu a jeho pozostatky v nej pochovali. Neskôr na to na mieste križa postavili autobusovú zastávku a ľuďom, ktorí sa domáhali jeho vrátenia na listy neodpovedali, no a keď sa farníci rozhodli vziať osud križa do vlastných rúk (vyzbierali sa na nový križ, nakúpili materiál a dopravili ho na miesto), položili im ďalšie polená pod nohy (materiál ukradli, naložili do auta a odviezli, ako to spomína zmienený list). Avšak križ nepochovali úplne, pretože pán Kosnáč informoval pána Bejdáka, seniora z obce, ktorý býval pri križi a v jeho blízkosti sedával a tak trávil svoje voľné chvíle, aby bol na celú vec pripravený. A tak, keď bol križ zvalený, mal pri sebe pripravenú káru, na ktorú naložil plastiku Ukrižovaného a pokojne ju odviezol odtiaľ preč. Riskoval svoju pokojnú starobu, aby tak urobil a, ako to hovoril pán Kosnáč, „...aby aspoň Krista Pána zobral...“ Nikto ho k tomu nenútil, rovnako, ako pánovi Kosnáčovi, mu stačilo povedať a on urobil to, čo bolo treba. Iný Zvončan, pán František Šesták zase dostal pokutu 200 korún za to, že pracoval na obnovení križa tam, kde bola

plánovaná autobusová zastávka, no napriek tomu nechal v spomínanej sťažnosti svoju adresu ako adresu pre odpoveď. Pán Kosnáč si spomína na rozhovor s pánom farárom Kolpákom tak, že mu povedal, čo by sa dalo urobiť a jednoduché slová „Štefan, choď do toho.“ Nebolo to po prvý raz, keď sa jeho života dotkli závažné udalosti (či už išlo o uväznenie jeho otca v roku 1953 - z väzenia ho vykúpila po 4 dňoch smrť súdruha Stalina, úmrtie jeho priateľa Štefana Gabriela, ktorý bol zastrelený ruskými vojskami 29. augusta 1968 v Bratislave, na námestí SNP). Vo svojom živote však nikdy nevstúpil do strany a tiež, nikdy nedopustil, aby prišla cirkev k úhonne, aj za cenu, že by sa tým ľahko vyhol problémom. Dôveroval Božiemu vedeniu a to ho doviedlo až k obnoveniu križa v 90. rokoch 20. storočia (v roku 1993). Na jeho obnovu sa vyzbierali obyvatelia obce - mala stáť 25 - 30 000 (po revolúcii však stál už 40 000), no vyzbieralo sa len 17 000 korún, preto k nim pridal svojich 7 000 korún, a to bez nároku na pozemskú slávu, len pre svoje presvedčenie. Mojou novu novou otázkou dnes je: „Kam nás vedú naše križné cesty, čo sme ochotní a schopní pre vieru obetovať, čo naplnia naše životy tak, že nám dáva odvahu znášať útrapy pre dobrú vec, čomu veríme, v čo dôverujeme, čo je pre nás tak nenahraditeľné, že budú naše hlasy kričať aj v čase, keď nás nikto nebude chcieť počúvať? Aký križ by mal stáť pred nami, aby sme sa prežehnali všade tam, kde uvidíme jeho znamenie a cítili Božiu ochranu, aj keď oproti nám bu-

de štát' celý svet, celá jeho pomínelná nespravodlivosť a hrozby? Kde stoja naše krížne cesty?

Použité zdroje:

Sťažnosť obyvateľov obce Zvončina, vo veci obnovy poškodeného kríža vo Zvončine adresovaná Kancelárii prezidenta ČSSR, zo dňa 25. 8. 1985 (súkromné vlastníctvo)

www.staremapy.sk

www.ludovakultura.sk

Güntherová - Meyerová, Alžbeta a kol.: Súpis pamiatok na Slovensku. Obzor, Bratislava 1969 In: <https://ekniznice.cvtisr.sk/view/uuid:fd0ad983-bc2e-46c4-84f5-119d28ec37ca?page=uuid:6080d584-dec5-4c0c-92ca-db374376c7ed>

Géciová - Komorovská, Veronika: Ľudový kult svätých patrónov na západnom Slovensku, Lúč, Bratislava 2009

Adriána Kondlová

Obnova hlavného kamenného kríža na cintoríne Zvončín

Keď ma pán farár Mgr. Milan Cehlárik - administrátor farnosti Suchá nad Parnou oslovil so žiadosťou, aby som napísal pár riadkov o reštaurovaní Kríža, hlavou mi prebehla myšlienka, že by pre mňa bolo jednoduchšie reštaurovať ďalší kríž. Ale pán farár podotkol, veď stačí pár riadkov technického charakteru. Príbeh reštaurovania kríža vo Zvončine vznikol v našej rodine pred dvomi rokmi, keď sme sa o ňom rozprávali pri nedeľnom obede. Skonštatoval som: „Ten kríž je v dezolátnom stave, patrilo by sa ho zreštaurovať“. V tom čase som dal aj cenovú ponuku, reštaurovanie sa však nezačalo. Až prišiel rok 2025, nová cenová ponuka, dlhé rokovania, nakoniec som výberovým konaním

prešiel a mohol Kríž reštaurovať. Samotné práce boli zahájené 16. júna 2025. Kríž bol demontovaný a odvezený do reštaurátorskej dielne v Špačinciach. Pri kopaní základov, pod krížom, sa našli pod úrovňou zeme dva schodové stupne. Preto boli práce na tri týždne pozastavené, čakalo sa na vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trnava. Po konzultácii s Krajským pamiatkovým úradom prišlo nasledovné stanovisko. „Socha musí zostať na pôvodnom mieste, v pôvodnej orientácii s označením v základoch „niveli“ miesta nálezu.“ To

bolo zabezpečené vytvorením olove-
nej tabuľky s latinským textom: *AD
MDCCXI, RESTAVRATA MMXXV,
CIVES ZVONCSINENSES - AD 1811,
Obnovený 2025, Občania Zvončina.*

V rovnakom čase bol k reštaurovaniu
prizvaný ďalší reštaurátor Mgr. Franti-
šek Šmigrovský. Po konzultácii s ním
bol riešený základ pod sochu tak, aby
bola zachránená pamiatka pred vzlí-
najúcou zemnou vlhkosťou. Kríž sa
takto dostal o 40 cm nad úroveň zeme
a týmto sa zdvihol o 95cm od bodu, v
ktorom sme ho našli. Kríž takto dostal

priestor vyniknúť, stal sa majestátnym a stal sa dominantou miestneho cintorína. V reštaurátorskej dielni kríž prešiel dôkladným očistením tlakovou vodou, chemickým odstránením machu a lišajníkov, odsoľením a spevnením kameňa. Spevnenie kameňa spočívalo v nahradení hrdzavých železných častí nerezovými a následným zlepením jednotlivých častí. Boli domodelované chýbajúce časti a zatmelené poškodené miesta. Nakoniec bolo vyzlátané písmo I.N.R.I. a rok 1811. Dňa 12. septembra 2025 sa zreštaurovaný Kríž vrátil na pôvodné miesto. Verím, že zreštaurovaním Kríža na cintoríne bolo obnovené kultúrne dedičstvo obce Zvončín, ktoré opäť dôstojne pripomína našu vieru aj tradíciu. „*Veľkosť človeka je v jeho malých skutkoch.*“

Mgr. Marcel Málík

Júl až august v našej farnosti

krsty:

- * Rebeka Richtáriková
- * Leo Tajcnár
- * Mário Kubek

sobáše:

Tomáš Šurina a Karin Schildová
Radovan Matlák a Natália Potočná

pohreby:

- + Hedviga Gregušová
- + Marián Hrabina
- + Ján Zmeko
- + Eduard Braniš

Farské oznamy

Bohoslužby na september - október 2025

*rozpis je orientačný, rozhodujúce sú
nedelné farské oznamy*

Sv. omše cez týždeň

utorok a piatok v Suchej o 18.00

streda v Košolnej o 17:00

štvrtok vo Zvončine o 17:00

nedeľa: v Suchej 7:30 a 10:30, Zvončín,
Košolná 9:00 (sobota večer 18:00 s platnosťou na nedeľu)

sv. spoveď

každý deň polhodinu pred sv. omšou
(okrem nedele a sviatkov)

Rozhodujúce sú farské oznamy.

litánie

V Suchej v prvú nedeľu po farskej sv. omši.

adorácia

Vždy vo štvrtok po večernej sv. omši.

Sviatky a významné dni október november 2025:

1. 11. - Všetkých Svätých
2. 11. - Spomienka na všetkých verných zosnulých
7. 11. - 9. 11. - Svätomartinské trojdnie (Hody Suchá nad Parnou)
13. 11. - 21. 11. - Trnavská novéna
17. 11. - Výročná poklona Oltárnej sviatosti - Suchá nad Parnou
30. 11. - Prvá adventná nedeľa

„Vďačnosť najviac priťahuje Božie dary milosti. Lebo keď Bohu ďakujeme za dobrodenie, urobí to na neho dojem a ponáhľa sa poslať nám desať ďalších dobrodení. Aké nevypočítateľné rozmnožovanie milosti - za predpokladu, že neprestaneme s tou istou srdečnosťou ďakovať. To je moja skúsenosť.“

sv. Terézia z Lisieux

Úmysly Apoštolátu modlitby na september 2025

- **Úmysel Svätého Otca:** Modlime sa, aby sme podľa príkladu svätého Františka cítili vzájomné puto so všetkými stvoreniami, milovanými Bohom a hodnými lásky a úcty.
- **Úmysel našich biskupov:** Za ochranu životného prostredia, aby sme dokázali žiť v harmónii s prírodou a chránili ju pre budúce generácie.

Úmysly Apoštolátu modlitby na október 2025

- **Úmysel Svätého Otca:** Modlime sa, aby veriaci rozličných náboženských tradícií spolupracovali na obrane a podpore mieru, spravodlivosti a ľudského bratstva.
- **Úmysel našich biskupov:** Za tých, ktorí sú na okraji spoločnosti, aby našli prijatie a podporu v našich spoločenstvách.

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY
Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť
Suchá nad Parnou, č. 431, PSČ 919 01. Tel.:
033 / 55 80 144.

šéfredaktor: Milan Cehlárik, administrátor
grafický editor: Daniela Zsigraiová
náklad: 200 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu
v Trnave zo dňa 3.8.1998, č. 2663/98
Registrácia MK SR, č. 1/2001
ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok